Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 26. marca 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Rámcové rozhodnutie 2008/947/SVV – Vzájomné uznávanie rozsudkov a probačných rozhodnutí – Rozsah pôsobnosti – Rozsudok ukladajúci podmienečný trest odňatia slobody – Probačné opatrenie – Povinnosť zdržať sa spáchania nového trestného činu – Povinnosť zákonného pôvodu“

Vo veci C-2/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Riigikohus (Najvyšší súd, Estónsko) z 11. decembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 4. januára 2019, ktorý súvisí s konaním:

A. P.,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, sudcovia M. Safjan, L. Bay Larsen (spravodajca), C. Toader a N. Jääskinen,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. novembra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– A. P., v zastúpení: M. Lentsius, a G. Sile, vandeadvokaadid,

– estónska vláda, v zastúpení: N. Grünberg, splnomocnená zástupkyňa,

– lotyšská vláda, v zastúpení: V. Soņeca, L. Juškeviča a I. Kucina, splnomocnené zástupkyne,

– maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, ako aj M. Tátrai a V. Kiss, splnomocnení zástupcovia,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna a J. Sawicka, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a K. Toomus, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. februára 2020,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: estónčina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu rámcového rozhodnutia Rady 2008/947/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky a probačné rozhodnutia na účely dohľadu nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami (Ú. v. EÚ L 337, 2008, s. 102).

2 Tento návrh bol podaný v rámci konania týkajúceho sa uznania rozsudku Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Súd pre okres Latgale v meste Riga, Lotyšsko) v Estónsku, ktorým bol A. P. odsúdený na trest odňatia slobody na tri roky, ktorého výkon bol odložený.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 8 a 24 rámcového rozhodnutia 2008/947 znejú:

„(8) Cieľom vzájomného uznávania podmienečných trestov, podmienečných odsúdení, alternatívnych sankcií a rozhodnutí o podmienečnom prepustení a dohľade nad nimi je podporiť vyhliadky reintegrácie odsúdenej osoby do spoločnosti tým, že sa jej umožní zachovať si rodinné, jazykové, kultúrne a iné väzby, ale tiež zlepšiť dohľad nad dodržiavaním probačných opatrení a alternatívnych sankcií s cieľom zabrániť recidíve, a teda brať náležitý ohľad na ochranu obetí a širokej verejnosti.

…

(24) Keďže ciele tohto rámcového rozhodnutia, a to uľahčenie sociálnej nápravy odsúdených osôb, zlepšenie ochrany obetí a širokej verejnosti a uľahčenie uplatňovania vhodných probačných opatrení a alternatívnych sankcií v prípade páchateľov, ktorí nežijú v štáte odsúdenia, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale vzhľadom na cezhraničnú povahu príslušných situácií a z dôvodu rozsahu činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity…“

4 Článok 1 ods. 1 a 2 tohto rámcového rozhodnutia stanovuje:

„1. Cieľom tohto rámcového rozhodnutia je uľahčenie sociálnej nápravy odsúdených osôb, zlepšenie ochrany obetí a širokej verejnosti a uľahčenie uplatňovania vhodných probačných opatrení a alternatívnych sankcií v prípade páchateľov, ktorí nežijú v štáte odsúdenia. Na účely dosiahnutia týchto cieľov toto rámcové rozhodnutie ustanovuje pravidlá, podľa ktorých iný členský štát než členský štát, v ktorom bola dotknutá osoba odsúdená, uznáva rozsudky a prípadné probačné rozhodnutia a dohliada na probačné opatrenia uložené na základe takého rozsudku alebo alternatívne sankcie uvedené v takomto rozsudku a prijíma všetky ďalšie rozhodnutia súvisiace s týmto rozsudkom, pokiaľ nie je v tomto rámcovom rozhodnutí ustanovené inak.

2. Toto rámcové rozhodnutie sa vzťahuje len na:

a) uznávanie rozsudkov a prípadných probačných rozhodnutí;

b) postúpenie zodpovednosti za dohľad nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami;

c) všetky ďalšie rozhodnutia súvisiace s rozhodnutiami uvedenými v písmenách a) a b),

ako sú opísané a ustanovené v tomto rámcovom rozhodnutí.“

5 Článok 2 body 1 až 4 a 7 tohto rámcového rozhodnutia znie:

„Na účely tohto rámcového rozhodnutia:

1. ‚rozsudok‘ je konečné rozhodnutie alebo súdny príkaz štátu pôvodu, ktorým sa ustanovuje, že fyzická osoba spáchala trestný čin, a ukladá sa jej:
   a) trest odňatia slobody alebo akékoľvek opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, ak sa podmienečné prepustenie udelilo na základe takého rozsudku alebo prostredníctvom následného probačného rozhodnutia;
   b) podmienečný trest;
   c) podmienečné odsúdenie,
   d) alternatívna sankcia;

2. ‚podmienečný trest‘ je trest odňatia slobody alebo akékoľvek opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, ktorého výkon je pri ukladaní trestu úplne alebo sčasti podmienečne odložený uložením jedného alebo viacerých probačných opatrení. Takéto probačné opatrenia sa môžu uviesť v samotnom rozsudku alebo stanoviť v osobitnom probačnom rozhodnutí prijatom príslušným orgánom;

3. ‚podmienečné odsúdenie‘ je rozsudok, v ktorom sa uloženie trestu podmienečne oddialilo uložením jedného alebo viacerých probačných opatrení alebo v ktorom sa namiesto trestu odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúceho pozbavenie osobnej slobody uložilo jedno alebo viacero probačných opatrení; takéto probačné opatrenia sa môžu uviesť v samotnom rozsudku alebo stanoviť v osobitnom probačnom rozhodnutí prijatom príslušným orgánom;

4. ‚alternatívna sankcia‘ je iná sankcia ako trest odňatia slobody, opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody alebo peňažná sankcia, ktorou sa ukladá povinnosť alebo pokyn;

…

7. ‚probačné opatrenia‘ sú povinnosti a pokyny uložené príslušným orgánom fyzickej osobe v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi štátu pôvodu v súvislosti s podmienečným trestom, podmienečným odsúdením alebo podmienečným prepustením“.

6 Článok 4 toho istého rámcového rozhodnutia stanovuje:

„1. Toto rámcové rozhodnutie sa vzťahuje na tieto probačné opatrenia alebo alternatívne sankcie:

a) povinnosť odsúdenej osoby informovať určitý orgán o akejkoľvek zmene pobytu alebo pracoviska;

b) zákaz vstupu do určitých lokalít, miest alebo určitých oblastí v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcom štáte;

…

d) pokyny týkajúce sa správania, pobytu, vzdelávania a odbornej prípravy, trávenia voľného času alebo obsahujúce obmedzenia alebo podmienky, ktoré sa týkajú výkonu povolania;

…

f) povinnosť vyhýbať sa kontaktu s určitými osobami;

g) povinnosť vyhýbať sa kontaktu s určitými predmetmi, ktoré odsúdená osoba použila alebo môže použiť na účely spáchania trestného činu;

…

2. Každý členský štát oznámi pri vykonávaní tohto rámcového rozhodnutia Generálnemu sekretariátu Rady, na ktoré probačné opatrenia a alternatívne sankcie okrem tých, ktoré sú uvedené v odseku 1, je pripravený dohliadať. Generálny sekretariát Rady sprístupní prijaté informácie všetkým členským štátom a Komisii.“

7 Článok 6 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia 2008/947 stanovuje:

„1. Ak pri uplatňovaní článku 5 ods. 1 alebo 2 príslušný orgán štátu pôvodu zašle rozsudok a prípadné probačné rozhodnutie inému členskému štátu, zabezpečí, aby ho sprevádzalo osvedčenie na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe I.

2. Rozsudok a prípadné probačné rozhodnutie spolu s osvedčením uvedeným v odseku 1 zašle príslušný orgán štátu pôvodu priamo príslušnému orgánu vykonávajúceho štátu akýmkoľvek spôsobom umožňujúcim vyhotovenie písomného záznamu za podmienok umožňujúcich vykonávajúcemu štátu overiť ich pravosť. Originál rozsudku a probačného rozhodnutia alebo ich overené kópie, ako aj originál osvedčenia sa zašlú príslušnému orgánu vykonávajúceho štátu, ak o to požiada. Všetka úradná komunikácia prebieha priamo medzi uvedenými príslušnými orgánmi.“

8 Článok 8 ods. 2 tohto rámcového rozhodnutia znie:

„Príslušný orgán vykonávajúceho štátu môže odložiť prijatie rozhodnutia o uznaní rozsudku a prípadného probačného rozhodnutia, ak osvedčenie uvedené v článku 6 ods. 1 nie je úplné alebo zjavne nezodpovedá rozsudku alebo prípadnému probačnému rozhodnutiu, do uplynutia lehoty stanovenej na doplnenie alebo opravu osvedčenia.“

9 Článok 11 ods. 1 písm. a) a článok 11 ods. 3 uvedeného rámcového rozhodnutia stanovujú:

„1. Príslušný orgán vykonávajúceho štátu môže odmietnuť uznať rozsudok alebo prípadné probačné rozhodnutie a prevziať zodpovednosť za dohľad nad probačnými opatreniami alebo alternatívnymi sankciami, ak:

a) je osvedčenie uvedené v článku 6 ods. 1 neúplné alebo zjavne nezodpovedá rozsudku alebo probačnému rozhodnutiu a nebolo doplnené alebo opravené v primeranej lehote stanovenej príslušným orgánom vykonávajúceho štátu;

…

3. V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a), b), c), h), i), j) a k) príslušný orgán vykonávajúceho štátu pred rozhodovaním o neuznaní rozsudku alebo prípadného probačného rozhodnutia a o neprevzatí zodpovednosti za dohľad nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami vhodným spôsobom komunikuje s príslušným orgánom štátu pôvodu a v prípade potreby ho požiada o bezodkladné poskytnutie všetkých potrebných dodatočných informácií.“

10 Článok 14 ods. 1 toho istého rámcového rozhodnutia stanovuje:

„Príslušný orgán vykonávajúceho štátu má právomoc prijať všetky následné rozhodnutia týkajúce sa podmienečných trestov, podmienečných prepustení, podmienečných odsúdení a alternatívnych sankcií najmä v prípade nedodržiavania probačného opatrenia alebo alternatívnej sankcie, alebo ak odsúdená osoba spácha nový trestný čin.

Takéto následné rozhodnutia zahŕňajú najmä:

a) úpravu povinností alebo pokynov obsiahnutých v probačnom opatrení alebo v alternatívnej sankcii alebo úprava trvania probačnej doby;

b) zrušenie odkladu výkonu rozsudku alebo rozhodnutia o podmienečnom prepustení a

c) uloženie trestu odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúceho pozbavenie osobnej slobody v prípade alternatívnej sankcie alebo podmienečného odsúdenia.“

11 Článok 20 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2008/947 stanovuje:

„Ak v štáte pôvodu prebieha voči dotknutej osobe nové trestné konanie, príslušný orgán štátu pôvodu môže požiadať príslušný orgán vykonávajúceho štátu o postúpenie právomoci, pokiaľ ide o dohľad nad probačnými opatreniami a verejnoprospešnými sankciami a pokiaľ ide o všetky ďalšie rozhodnutia týkajúce sa rozsudku, späť príslušnému orgánu štátu pôvodu. V takomto prípade príslušný orgán vykonávajúceho štátu môže túto právomoc postúpiť príslušnému orgánu štátu pôvodu.“

Estónske právo

12 Ustanovenie § 73 ods. 1 Karistusseadustik (trestný zákonník) znie:

„Ak sa súd vzhľadom na okolnosti súvisiace so spáchaným trestným činom a s osobou páchateľa domnieva, že vykonanie uloženého trestu odňatia slobody na určitú dobu alebo zaplatenie peňažného trestu páchateľom nie je účelné, môže rozhodnúť, že výkon časti alebo celého trestu, ktorý mu bol uložený, bude podmienečne odložený. Podmienečný odklad výkonu trestu sa môže týkať celého trestu, pokiaľ v osobitnej časti tohto zákonníka nie je stanovené inak. V prípade podmienečného odkladu výkonu trestu sa uložený trest sčasti alebo celý nevykoná, ak odsúdená osoba počas súdom stanovenej probačnej doby nespácha nový úmyselný trestný čin…“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

13 Rozsudkom z 24. januára 2017 Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Súd pre okres Latgale v meste Riga) odsúdil A. P. na trest odňatia slobody na tri roky, ktorého výkon bol odložený.

14 Dňa 22. mája 2017 Justiitsministeerium (Ministerstvo spravodlivosti, Estónsko) zaslalo Harju Maakohus (Súd prvého stupňa Harju, Estónsko) žiadosť o uznanie a výkon tohto rozsudku v Estónsku, ktorú podali príslušné lotyšské orgány.

15 Uznesením zo 16. februára 2018 vyhovel Harju Maakohus (Súd prvého stupňa Harju) tejto žiadosti.

16 V nadväznosti na odvolanie, ktoré podal A. P., Tallinna Ringkonnakohus (Odvolací súd Tallinn, Estónsko) toto uznesenie potvrdil uznesením z 21. marca 2018.

17 A. P. podal proti tomuto poslednému uvedenému uzneseniu dovolanie na vnútroštátny súd.

18 Tento súd sa vzhľadom na rozsudok Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Súd pre okres Latgale v meste Riga) z 24. januára 2017 domnieva, že odklad výkonu trestu, na ktorý bol A. P. odsúdený, podlieha len povinnosti nespáchať nový úmyselný trestný čin, ktorá vyplýva z § 73 ods. 1 estónskeho trestného zákonníka.

19 Vnútroštátny súd sa okrem toho domnieva, že takáto povinnosť nezodpovedá žiadnemu z probačných opatrení alebo alternatívnych sankcií uvedených v článku 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/947.

20 Keďže estónske právo umožňuje uznať rozsudok podľa tohto rámcového rozhodnutia len v rozsahu, v akom ukladá aspoň jedno z týchto probačných opatrení alebo jednu z týchto alternatívnych sankcií, vnútroštátny súd sa pýta, či sa má uvedené rámcové rozhodnutie vykladať tak, že upravuje uznanie rozsudku, akým je rozsudok, ktorý 24. januára 2017 vyhlásil Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Súd pre okres Latgale v meste Riga).

21 Za týchto podmienok Riigikohus (Najvyšší súd, Estónsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je uznanie rozsudku členského štátu a dohľad nad jeho výkonom v súlade s rámcovým rozhodnutím [2008/947] aj vtedy, keď rozsudok ukladá odsúdenej osobe trest odňatia slobody s podmienečným odkladom výkonu trestu bez ďalších povinností, takže jej jediná povinnosť spočíva v tom, aby počas probačnej doby nespáchala nový úmyselný trestný čin (ide o podmienečný trest v zmysle § 73 estónskeho trestného zákonníka)?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

22 Lotyšská vláda tvrdí, že položená otázka je neprípustná v rozsahu, v akom je návrh na začatie prejudiciálneho konania založený na nesprávnom výklade lotyšského práva, čo umožňuje dospieť k záveru, že neexistuje skutočný spor prejednávaný na vnútroštátnom súde.

23 V tejto súvislosti v prvom rade tvrdí, že vnútroštátny súd sa nesprávne domnieva, že A. P. je povinný len zdržať sa spáchania nového úmyselného trestného činu počas probačnej doby, keďže lotyšské právo umožňuje zrušenie odkladu aj v prípade neúmyselného trestného činu, a že toto právo automaticky ukladá osobám odsúdeným na podmienečný trest odňatia slobody určité probačné opatrenia.

24 V druhom rade táto vláda tvrdí, že estónske súdy mali podľa článku 8 ods. 2, článku 11 ods. 1 písm. a) a článku 11 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2008/947 vyzvať súdy štátu pôvodu, aby im poskytli všetky informácie potrebné na doplnenie osvedčenia, ktoré v súlade s článkom 6 ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia sprevádza rozsudok odovzdaný príslušným lotyšským orgánom. Ak by si vnútroštátny súd splnil túto povinnosť, konštatoval by neexistenciu sporu prejednávaného vo veci samej.

25 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi ním a vnútroštátnymi súdmi stanovenej v článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. Preto v prípade, že sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 4. decembra 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 26, ako aj citovaná judikatúra).

26 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa práva Únie platí domnienka relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani

právnymi okolnosťami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 4. decembra 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 27, ako aj citovaná judikatúra).

27 Súdnemu dvoru okrem toho v rámci rozdelenia právomocí medzi súdy Únie a vnútroštátne súdy prináleží zohľadniť skutkový a právny kontext, do ktorého patria prejudiciálne otázky, tak ako ho vymedzuje rozhodnutie vnútroštátneho súdu. Preto bez ohľadu na kritiku, ktorú vzniesla lotyšská vláda proti posúdeniu účinkov rozsudku, ktorým bol A. P. odsúdený na podmienečný trest odňatia slobody, uvedenému v rozhodnutí vnútroštátneho súdu, preskúmanie tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa musí vykonať na základe tohto posúdenia [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. decembra 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Zlúčenie rodiny – Sestra utečenca), C-519/18, EU:C:2019:1070, bod 26 a citovaná judikatúra].

28 V tejto súvislosti nemožno prijať tvrdenie lotyšskej vlády týkajúce sa existencie povinnosti estónskych súdov získavať informácie od lotyšských súdov. Prináleží totiž vnútroštátnemu súdu, aby určil, či má k dispozícii všetky informácie, ktorých poskytnutie vyžaduje rámcové rozhodnutie 2008/947, a najmä, či musí byť osvedčenie uvedené v článku 6 tohto rámcového rozhodnutia doplnené. Vzhľadom na to, že vnútroštátny súd sa domnieval, že má k dispozícii dostatok informácií na určenie účinkov rozsudku, ktorým bol A. P. odsúdený na podmienečný trest odňatia slobody podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, Súdnemu dvoru neprináleží spochybniť toto posúdenie.

29 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenia predložené lotyšskou vládou nestačia na preukázanie toho, že položená otázka zjavne nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, a teda že tieto tvrdenia nemôžu vyvrátiť domnienku relevantnosti, ktorá sa vzťahuje na túto otázku.

O veci samej

30 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2008/947 vykladať v tom zmysle, že uznanie rozsudku, ktorým bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon je odložený iba pod podmienkou dodržania zákonnej povinnosti zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby, patrí do pôsobnosti tohto rámcového rozhodnutia.

31 Článok 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2008/947 stanovuje, že toto rámcové rozhodnutie sa vzťahuje len na uznávanie rozsudkov a prípadných probačných rozhodnutí, postúpenie zodpovednosti za dohľad nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami, ako aj na všetky ďalšie rozhodnutia súvisiace s týmto uznávaním alebo touto zodpovednosťou.

32 Z článku 2 bodu 1 tohto rámcového rozhodnutia vyplýva, že pojem „rozsudok“ označuje na účely uvedeného rámcového rozhodnutia konečné rozhodnutie alebo súdny príkaz štátu pôvodu, ktorým sa ustanovuje, že fyzická osoba spáchala trestný čin, a ukladá sa jej jedno z opatrení vymenovaných v článku 2 bode 1 písm. a) až d) toho istého rámcového rozhodnutia.

33 Keďže položená otázka sa týka uznania súdneho rozhodnutia, ktorým bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon je odložený, treba určiť, či sa takéto súdne rozhodnutie má považovať za rozsudok v zmysle článku 2 bodu 1 rámcového rozhodnutia 2008/947 na základe článku 2 bodu 1 písm. b) tohto rámcového rozhodnutia, ktorý sa týka súdnych rozhodnutí ukladajúcich podmienečný trest.

34 Pojem „podmienečný trest“ je definovaný v článku 2 bode 2 uvedeného rámcového rozhodnutia ako trest odňatia slobody alebo akékoľvek opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, ktorého výkon je pri ukladaní trestu úplne alebo sčasti podmienečne odložený uložením jedného alebo viacerých probačných opatrení.

35 V dôsledku toho treba určiť, či povinnosť zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby predstavuje probačné opatrenie v zmysle rámcového rozhodnutia 2008/947.

36 V tejto súvislosti z článku 2 bodu 7 tohto rámcového rozhodnutia vyplýva, že probačné opatrenia sú povinnosti a pokyny uložené príslušným orgánom fyzickej osobe v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi štátu pôvodu v súvislosti s podmienečným trestom, podmienečným odsúdením alebo podmienečným prepustením.

37 Keďže toto ustanovenie nepriznáva kvalifikáciu „probačných opatrení“ v zmysle uvedeného rámcového rozhodnutia niektorým presným typom povinností, povinnosť zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby teda možno považovať za takéto probačné opatrenie, ak predstavuje podmienku, ktorej podlieha odklad výkonu trestu odňatia slobody.

38 Článok 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/947 však spresňuje, že sa uplatňuje na probačné opatrenia alebo alternatívne sankcie, ktoré vymenúva, a v zásade teda obmedzuje jeho pôsobnosť na tieto probačné opatrenia a tieto alternatívne sankcie.

39 Je pravda, že toto obmedzenie môže byť v určitých situáciách vylúčené, keďže každý členský štát má na základe článku 4 ods. 2 toho istého rámcového rozhodnutia možnosť oznámiť iné probačné opatrenia alebo iné alternatívne sankcie, na ktoré je pripravený dohliadať.

40 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však vyplýva, že Estónska republika nevyužila túto možnosť a že estónske právo upravuje len dohľad nad probačnými opatreniami alebo alternatívnymi sankciami uvedenými v článku 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/947.

41 V tejto súvislosti treba uviesť, že povinnosť zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby nie je výslovne uvedená medzi kategóriami povinností, zákazov a pokynov vymenovanými v tomto ustanovení.

42 Článok 4 ods. 1 písm. d) tohto rámcového rozhodnutia však odkazuje na širšiu kategóriu „pokynov týkajúcich sa správania“.

43 Keďže tento výraz nie je v uvedenom rámcovom rozhodnutí definovaný, je podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora potrebné určiť jeho význam a rozsah v súlade s jeho zvyčajným významom v bežnom jazyku, pričom sa zároveň zohľadnia súvislosti, v ktorých sa používa, ako aj ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 51 a citovanú judikatúru).

44 V tejto súvislosti treba po prvé uviesť, že povinnosť odsúdenej osoby zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby sa má v rozsahu, v akom predstavuje pokyn na určenie správania tejto osoby, považovať za „pokyn týkajúci sa správania“ vo zvyčajnom význame, ktorý má tento výraz v bežnom jazyku.

45 Po druhé kontext, v ktorom je upravený článok 4 ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2008/947, tiež naznačuje, že toto ustanovenie sa má vykladať tak, že pokrýva najmä takúto povinnosť.

46 V prvom rade, hoci sa vnútroštátny súd pýta na možnosť uplatniť toto rámcové rozhodnutie na uvedenú povinnosť, aj keď podľa jeho názoru nezahŕňa vykonávanie opatrení aktívneho dohľadu vykonávajúcim členským štátom, treba konštatovať, že viaceré probačné opatrenia uvedené v článku 4 uvedeného rámcového rozhodnutia si nevyhnutne nevyžadujú vykonanie takýchto opatrení dohľadu. Tak je to najmä v prípade povinnosti zákazu vstupu do určitých lokalít, miest alebo určitých oblastí, povinnosti vyhýbať sa kontaktu s určitými osobami alebo tiež povinnosti vyhýbať sa kontaktu s určitými predmetmi podľa článku 4 ods. 1 písm. b), f) a g) toho istého rámcového rozhodnutia.

47 V druhom rade článok 14 ods. 1 prvý pododsek rámcového rozhodnutia 2008/947 stanovuje, že príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu má právomoc prijať všetky následné rozhodnutia týkajúce sa podmienečných trestov, najmä v prípade, ak odsúdená osoba spácha nový trestný čin.

48 Ako vyplýva z článku 14 ods. 1 písm. a) a b) tohto rámcového rozhodnutia, rozhodnutia prijaté v tejto súvislosti môžu upravovať zmenu probačného opatrenia, zmenu dĺžky probačnej doby alebo zrušenie odkladu.

49 Z toho vyplýva, že jedným z účinkov uznania rozsudku, ktorým sa ukladá trest s podmienečným odkladom jeho výkonu, je zveriť príslušnému orgánu vykonávajúceho členského štátu právomoc prijať opatrenia týkajúce sa pôvodne priznaného odkladu výkonu, ktoré sa zdajú ako nevyhnutné v prípade, ak odsúdená osoba spácha nový trestný čin.

50 Za týchto podmienok by výklad zoznamu uvedeného v článku 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/947 v tom zmysle, že nezahŕňa povinnosť zdržať sa spáchania nového trestného činu, viedol k paradoxnému výsledku.

51 Takýto výklad by totiž znamenal, že právomoc prijať následné opatrenia v prípade spáchania nového trestného činu odsúdenou osobou by bola nevyhnutne odopretá príslušnému orgánu členského štátu bydliska, ak rozsudok ukladajúci podmienečný trest viaže výlučne zachovanie tohto odkladu na dodržanie tejto povinnosti. Uvedená právomoc by však tomuto orgánu bola priznaná, ak tento odklad podlieha inej povinnosti uvedenej v článku 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/947 bez priamej súvislosti s prípadným spáchaním nového trestného činu. Toto posledné uvedené riešenie by sa uplatnilo najmä vtedy, ak by mala táto iná povinnosť veľmi obmedzenú pôsobnosť, ako je napríklad povinnosť informovať určitý orgán o akejkoľvek zmene pobytu alebo pracoviska stanovená v článku 4 ods. 1 písm. a) tohto rámcového rozhodnutia, alebo ak by uvedená iná povinnosť nemala nijakú spojitosť s vykonávajúcim členským štátom, ako je povinnosť zákazu vstupu do určitých oblastí v členskom štáte pôvodu stanovená v článku 4 ods. 1 písm. b) uvedeného rámcového rozhodnutia.

52 Po tretie pripustenie možnosti uznať na základe rámcového rozhodnutia 2008/947 rozsudok, ktorým bol uložený podmienečný trest, ak výkon tohto trestu je odložený len pod podmienkou zdržania sa spáchania nového trestného činu, môže prispieť k dosiahnutiu cieľov sledovaných týmto rámcovým rozhodnutím. Z jeho článku 1 ods. 1, ako aj z jeho odôvodnení 8 a 24 totiž vyplýva, že uvedené rámcové rozhodnutie sleduje tri doplňujúce ciele, a to uľahčenie sociálnej nápravy odsúdených osôb, zlepšenie ochrany obetí a spoločnosti vo všeobecnosti s cieľom zabrániť recidíve, ako aj uľahčenie uplatňovania vhodných probačných opatrení a alternatívnych sankcií v prípade páchateľov, ktorí nežijú v členskom štáte odsúdenia.

53 Konkrétne, orgány členského štátu, v ktorom má odsúdená osoba bydlisko, sú vo všeobecnosti spôsobilejšie dohliadať na dodržiavanie tejto povinnosti a vyvodiť dôsledky z jej prípadného porušenia, keďže môžu v zásade lepšie posúdiť povahu tohto porušenia, situáciu jeho páchateľa, ako aj jeho vyhliadky na nápravu.

54 Okrem toho treba konštatovať, že stanovená súvislosť medzi odkladom výkonu trestu a povinnosťou zdržať sa spáchania nového trestného činu má za cieľ odradiť od recidívy. Ak by sa príslušnému orgánu členského štátu bydliska umožnilo vyvodiť dôsledky z prípadného porušenia tejto povinnosti, mohlo by to prispieť k dosiahnutiu cieľa ochrany obetí a spoločnosti vo všeobecnosti.

55 Z vyššie uvedeného vyplýva, že povinnosť zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby môže v zásade predstavovať probačné opatrenie v zmysle článku 2 bodu 7 rámcového rozhodnutia 2008/947, ak je podmienkou, ktorej podlieha odklad výkonu trestu odňatia slobody.

56 Treba však zdôrazniť, že článok 2 bod 2 tohto rámcového rozhodnutia spresňuje, že probačné opatrenia súvisiace s podmienečným odkladom výkonu trestu sa môžu uviesť v samotnom rozsudku alebo stanoviť v osobitnom probačnom rozhodnutí prijatom príslušným orgánom.

57 Okrem toho z článku 2 bodu 7 uvedeného rámcového rozhodnutia vyplýva, že probačné opatrenia, na ktoré toto rámcové rozhodnutie odkazuje, sú už zo svojej podstaty „uložené príslušným orgánom“.

58 Z toho vyplýva, že prináleží príslušnému orgánu vydávajúceho členského štátu, aby určil podmienky, ktorým podlieha odklad výkonu uloženého trestu odňatia slobody alebo opatrenia spojeného s odňatím slobody, takým spôsobom, aby orgány vykonávajúceho členského štátu mohli na základe rozsudku alebo probačného rozhodnutia identifikovať probačné opatrenia uložené odsúdenej osobe. Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či vzhľadom na skutočnosti uvedené v predloženom rozsudku je to tak vo veci samej.

59 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2008/947 v spojení s jeho článkom 4 ods. 1 písm. d) sa má vykladať v tom zmysle, že uznanie rozsudku, ktorým bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon je odložený iba pod podmienkou dodržania zákonnej povinnosti zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby, patrí do pôsobnosti tohto rámcového rozhodnutia, pokiaľ táto zákonná povinnosť vyplýva z tohto rozsudku alebo probačného rozhodnutia vydaného na základe tohto rozsudku, čo musí overiť vnútroštátny súd.

O trovách

60 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia Rady 2008/947/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky a probačné rozhodnutia na účely dohľadu nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami v spojení s jeho článkom 4 ods. 1 písm. d) sa má vykladať v tom zmysle, že uznanie rozsudku, ktorým bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon je odložený iba pod podmienkou dodržania zákonnej povinnosti zdržať sa spáchania nového trestného činu počas probačnej doby, patrí do pôsobnosti tohto rámcového rozhodnutia, pokiaľ táto zákonná povinnosť vyplýva z tohto rozsudku alebo probačného rozhodnutia vydaného na základe tohto rozsudku, čo musí overiť vnútroštátny súd.

Podpisy